

1969-01-01

ทิศทางการเศรษฐศาสตร์

วิจิตวงศ์ ณ บ่อมเพชร

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

ณ บ่อมเพชร, วิจิตวงศ์ (1969) "ทิศทางการเศรษฐศาสตร์," *Journal of Social Sciences*: Vol. 6: Iss. 1, Article 11.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol6/iss1/11>

This Book Review is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

Chulalongkorn Journal Online

Office of Academic Resources

Chulalongkorn University

Article Information:

To cite this document: ดร. วิจิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. (1969). ทักษะทางเศรษฐศาสตร์.
Faculty of Political Science (JSS), 6(1), 97-100.

Date received:

Date revised:

Date accepted:

License and Terms:

This is an Open Access article under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Please note that the reuse, redistribution and reproduction in particular requires that the authors and source are credited.

ทัศนะทางเศรษฐศาสตร์ ดร. วิจิตวงศ์ ณ บ่อมเพชร (กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด, ๒๕๓๓) ราคา ๕๐ บาท

ดร. วิจิตวงศ์ ณ บ่อมเพชร ผู้เขียนหนังสือเล่มใหม่นี้ นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ก็เยี่ยมผู้หนึ่งแล้วยังเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า ท่านเป็นบุคคลสำคัญผู้หนึ่งที่ได้มีบทบาทสำคัญในการวางแผนเศรษฐกิจแผนแรก (พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙) ของประเทศไทย เป็นผู้ริเริ่มวิชาเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ (หลังสงครามโลกครั้งที่สอง) ในการสอนในมหาวิทยาลัยประเทศไทย โดยเฉพาะทฤษฎีรายได้ และการจ้างทำงานของลอร์ด เคนส์ และวิชาพัฒนาการเศรษฐกิจซึ่งนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยประเทศไทยเมื่อ ๑๐ ปีก่อนไม่เคยรู้จัก เนื่องจากนักเศรษฐศาสตร์และอาจารย์เศรษฐศาสตร์รุ่นเก่าของประเทศไทยได้รับการศึกษาส่วนใหญ่เฉพาะในเรื่องลัทธิเศรษฐกิจจากสถาบันในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งทำให้ขาดการวิเคราะห์เชิงทฤษฎี ดร. วิจิตวงศ์เป็นผู้นำเอาการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีนี้มาบรรยาย ในมหาวิทยาลัยประเทศไทย ดร. วิจิตวงศ์ ได้เขียนหนังสือตำราเศรษฐศาสตร์ไว้ ๒ เล่มด้วยกันก่อน

หน้าเล่มที่ ๓ คือ ทัศนะทางเศรษฐศาสตร์ นี้สองเล่มแรกนั้นก็คือ หลักเศรษฐศาสตร์ และทฤษฎีพัฒนาการเศรษฐกิจ นับเป็นหนังสือเศรษฐศาสตร์ภาษาไทยสองเล่มที่สำคัญมาก นอกจากทั้งสองเล่มจะเป็น หนังสือ ที่ออกมาในระยะแรกของการศึกษาเศรษฐศาสตร์ใหม่ในประเทศไทยแล้ว หนังสือทั้งสองเล่มยังมีสำนวนภาษาที่ดี ในบรรดาหนังสือวิชาการด้วยกันสามารถอ่านเข้าใจได้ไม่สับสน ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ยากก็ตาม นับว่าผู้เขียนมีความสามารถในการเขียนอย่างยิ่ง ซึ่งจะหาผู้ที่มีความสามารถทั้งทางวิชาการ และทางภาษาเขียนเช่นท่านผู้นี้ย่อมเป็นสิ่งยากอยู่มาก

หนังสือเล่มใหม่ของท่านคือ ทัศนะทางเศรษฐศาสตร์ นี้ ก็จะไม่ทำให้ท่านผู้อ่านผิดหวังเลย แตกต่างกับสองเล่มที่กล่าวข้างต้นคือไม่ใช่เป็นหนังสือตำรา แต่เป็นทัศนะและความคิดเห็น เป็นที่น่าสรรเสริญว่าถึงแม้ท่านจะมี หน้าที่ราชการ ที่กระทรวง อุตสาหกรรม แต่ก็ยังอุตส่าห์มีเวลามาเขียนเป็นรูปเล่มได้ ซึ่งน่าจะเป็นตัวอย่างแก่อาจารย์ในมหาวิทยาลัยผู้ไม่เคยเขียนตำราให้รู้สึกท้อบ้าง

หนังสือ ทัศนะทางเศรษฐศาสตร์ เสนอรูปเล่ม ในลักษณะของการรวบรวมบทความ

๑๑ บทความด้วยกัน แบ่งออกเป็นเรื่องใหญ่ๆ
ด้วยกัน ๔ เรื่อง คือ ๑ การศึกษาวิชาเศรษฐ
ศาสตร์ ๒. การพัฒนาเศรษฐกิจ ๓. ระบบ
การเงินระหว่างประเทศ และ ๔. นโยบาย
เศรษฐกิจ

ในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเศรษฐศาสตร์
ผู้เขียนเห็นว่าวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ ประ
วัติศาสตร์เศรษฐกิจ และคณิตศาสตร์ ซึ่ง
รวมถึงสถิติด้วยนั้น เป็นหัวใจของการศึกษา
เศรษฐศาสตร์ และได้ชี้ให้ทราบว่าในการ
เรียนชั้นบัณฑิตวิทยาลัยในแขนงวิชาเศรษฐ
ศาสตร์ในสหรัฐอเมริกา นั้น นักเรียนจะต้อง
เรียนเป็นขั้น ๆ อย่างไรบ้าง นับแต่เรียน
วิชา สอบปากเปล่าทั่วไป เขียนวิทยานิพนธ์
และเสนอวิทยานิพนธ์เป็นท้ายที่สุด

ในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ผู้
เขียนได้แสดงทัศนะสองข้อด้วยกันคือ

๑. เน้นถึงความสำคัญของการจัดองค์
การในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ผู้เขียน
ชี้ให้เห็นว่าองค์การชนิดนี้ต้องการ นักวิชา
การซึ่งมีคุณภาพสูง องค์การต้องได้รับทราบ
สถิติข้อมูลทุกอย่าง เป็นอิสระในการติดต่อกับ
องค์การอื่นและประชาชน และอยู่ในฐา
นะที่เข้าถึงหัวหน้ารัฐบาล องค์การนี้ควร

แบ่งเป็นหน่วยงานวางแผนระยะยาว และ
หน่วยงานวางแผนระยะสั้น และในการวางแผน
ควรมีการวิจัยควบคู่ไปด้วย

๒. กล่าวถึงลักษณะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้น
พร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ผู้เขียนมีทัศนะ
ว่าเงินเฟ้อ ในประเทศที่กำลังพัฒนาเกิดจาก
การขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้ในประเทศ
ที่กำลังพัฒนานั้น ผู้เขียนไม่เชื่อว่าประเทศ
ที่กำลังพัฒนามีแรงงานเหลือใช้ ผู้เขียนแยก
แรงงานออกเป็นสองชนิด คือ skilled กับ
Unskilled Labour และเฉพาะ Unskilled
Labour เท่านั้นที่ประเทศกำลังพัฒนามีเหลือ
ใช้

ในเรื่องระบบการเงินระหว่างประเทศ ผู้
เขียนอธิบายถึง ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบ
ต่าง ๆ โดยเฉพาะระบบการเงินระหว่างประ
เทศปัจจุบันที่เรียกว่า gold - exchange
-standard ซึ่งกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนคงที่
(fixed exchange rate) แล้วใช้ทุนสำรองเมื่อ
ดุลย์การชำระเงินขาดดุลย์ ผู้เขียนมีทัศนะ
ในเรื่องนี้ว่าเห็นชอบด้วยกับระบบอัตราแลก
เปลี่ยนคงที่ (fixed exchange rate) โดย
เฉพาะสำหรับประเทศไทย ซึ่งมีนโยบายการ
เงินและนโยบายการคลังที่ยังขาดประสิทธิภาพ

เพราะถ้าใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนขึ้นลงเสรี (flexible exchange rate) ทั้ง ๆ ที่ขาดนโยบายการคลังและนโยบายการเงินที่มีประสิทธิภาพแล้ว จะก่อให้เกิดสภาพเงินเฟ้อ ซึ่งทำให้ขาดเสถียรภาพ และยิ่งจะลดประสิทธิภาพของการลดระดับอัตราแลกเปลี่ยน ผู้เขียนต้องการให้ประเทศไทยเก็บทุนสำรองเงินตราต่างประเทศให้มาก เหตุผลก็คือสินค้าออกของประเทศไทย ชั้พลายขึ้นกับสินค้าอากาศและดีมานด์ขึ้นกับความต้องการภายนอกประเทศซึ่งไม่มีความแน่นอน เมื่อไม่ต้องการเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนก็จำต้องมีทุนสำรองไว้ให้มากจะได้ใช้จ่ายได้

ในเรื่องนโยบายเศรษฐกิจ ผู้เขียนชี้ถึงความยากลำบากของนักเศรษฐศาสตร์ที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญของนโยบายเศรษฐกิจต่าง ๆ กันให้ได้ทั้งหมดพร้อมกัน คือ พัฒนาการเศรษฐกิจ การมีงานทำ เสถียรภาพของราคา ความเหมาะสมแห่งดุลย์การชำระเงินระหว่างประเทศ และความมั่นคงแห่งชาติ ผู้เขียนได้อธิบายพิเศษ ถึงนโยบายเศรษฐกิจ ความมั่นคงแห่งชาติ และจบลงท้ายด้วยนโยบายเศรษฐกิจอุดมศึกษาส่วนภูมิภาคซึ่งผู้เขียนเน้นชี้ว่าปริมาณ และคุณภาพของอา-

จารย์เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการจัดตั้งมหาวิทยาลัย มีข้ออุปการณการศึกษา หรืออาคารสถานที่ และขณะนั้นประเทศไทยยังขาดอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพอีกมาก

ผู้วิจารณ์เห็นด้วยกับผู้เขียนในทุกเรื่องที่กำลังกล่าวมา นอกจากในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนคงที่สำหรับประเทศไทย ผู้วิจารณ์เสนอให้ประเทศไทย มีอัตราแลกเปลี่ยนขึ้นลงได้โดยเสรี (flexible exchange rate) ผู้วิจารณ์เห็นว่าเมื่อประเทศไทยดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจไป โดยเฉพาะเมื่อประเทศไทยเริ่มพัฒนาอุตสาหกรรม จะเกิดปัญหาอัตราแลกเปลี่ยนสูงเกินไป (over-valuation) เพราะจะมีความต้องการสินค้าเข้าทุนและปัจจัยการผลิตมากขึ้น และอุตสาหกรรมใหม่ก็ยังไม่พร้อมที่จะส่งสินค้าสำเร็จรูปออกจำหน่ายต่างประเทศ ดุลย์การค้าจะขาดดุลย์มากขึ้น การลดระดับอัตราแลกเปลี่ยนจะช่วยแก้ปัญหาค่าของดุลย์การค้าที่ให้เพลลง ประเทศไทยอาจไม่สามารถรักษาระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ไว้ได้ การเก็บเงินตราต่างประเทศสำรองไว้มากนั้นเป็นการพยายามแก้ไขปัญหาระยะสั้นเท่านั้น ประเทศไทยควรพิจารณาการใช้เงินตราต่างประเทศสำรองเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม แทนที่จะเก็บเงินตรา

ต่างประเทศจำนวนนี้ไว้แก้ไขปัญหาระยะสั้น ชั่วคราว อันเกิดจากการผันแปรในการผลิต เกษตรกรรม รัฐบาลไทยควรใช้เงินตราต่างประเทศสำรองแก้ไขปัญห การผันแปรระยะ สั้นที่รากฐาน คือเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นระบบอุตสาหกรรม ส่วนปัญหาที่ว่า จะใช้อัตราแลกเปลี่ยนขึ้นลงเสรีไม่ได้ เพราะ ว่าขาดนโยบายการเงิน และการคลังที่มีประ สติภาพนั้น ผู้วิจารณ์เห็นว่าในประเทศที่ กำลังพัฒนานโยบายการเงินและนโยบายการ คลัง ประเทศก็ต้องใช้สำหรับจุดหมายพัฒนา การเศรษฐกิจอยู่แล้ว ถึงแม้จะปรับปรุงให้มี ประสิทธิภาพดีขึ้นมาได้ ก็คงจะนำมาใช้เป็น เครื่องมือ นโยบายเศรษฐกิจจะระหว่างประเทศ ได้ยาก สำหรับนโยบายเศรษฐกิจจะระหว่าง ประเทศการเปลี่ยนระดับอัตราแลกเปลี่ยนเป็น นโยบายที่ง่ายกว่าและตรงกับสาขาเศรษฐกิจ มากกว่า

ผู้วิจารณ์สรุปว่าหนังสือ ทศนะทางเศรษฐ ศาสตร์ เป็นหนังสือที่มีค่าของวงวิชาการ

เศรษฐศาสตร์ และการปฏิบัติงานพัฒนาการ เศรษฐกิจในประเทศไทย กล่าวได้ว่าเกือบ จะเป็นหนังสือเล่มเดียว ที่แสดงความคิดเห็น ของผู้เขียนในทางเศรษฐศาสตร์ในท่านต่าง ๆ หนังสือเศรษฐศาสตร์อื่น ๆ มักจะเป็นตำรา ทัว ๆ ไป แต่แสดงความคิดเห็นน้อย หนังสือนี้จะทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของวิชาเศรษฐศาสตร์ เราให้คิดเพิ่มเติมว่า เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับผู้เขียน และมีเหตุผลอย่างใดที่เห็นเช่นนั้น หวังว่าท่านผู้เขียน คงจะได้ผลิตงานสำคัญเช่นนี้ มาให้เราได้ ศึกษาและได้ทราบอีก โดยเฉพาะในสาขา เศรษฐกิจอุตสาหกรรม เศรษฐคณิตศาสตร์ และนโยบายเศรษฐกิจ ซึ่งท่านผู้เขียนมีความ รู้เป็นพิเศษโดยเฉพาะ

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย